



جمهوری اسلامی ایران  
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

INSO  
18091-2  
Amendment No.1  
2015

Iranian National Standardization Organization



استاندارد ملی ایران

۱۸۰۹۱-۲

اصلاحیه شماره ۱  
۱۳۹۴

سیستم‌های حمل و نقل ریلی درون شهری  
و حومه - نشانه‌ها و تابلوها -  
قسمت ۲: ویژگی‌ها و مشخصات فنی،  
الزامات نصب و جانمایی  
اصلاحیه شماره ۱

urban and suburban railway transport  
systems - Signs and boards -  
Part2:features & technical specifications,  
Installation and layout requirements  
Amendment No.1

ICS:01.080.10;01.080.20;03.220

## به نام خدا

### آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)<sup>۱</sup>، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)<sup>۲</sup> و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)<sup>۳</sup> است و به عنوان تنها رابط<sup>۴</sup> کمیسیون کدکس غذایی (CAC)<sup>۵</sup> در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/ یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاهای کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

سیستم‌های حمل و نقل ریلی درون شهری و حومه - نشانه‌ها و تابلوها -  
قسمت ۲: ویژگی‌ها و مشخصات فنی، الزامات نصب و جانمایی - اصلاحیه شماره ۱

<u>سمت و / یا نمایندگی</u>	<u>رئیس :</u>
عضو انجمن بین المللی حمل و نقل عمومی UITP	عبدالله پور، علی (کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)
<u>دبیر :</u>	
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	ابراهیم نتاج، اسلام (کارشناسی مهندسی عمران)
<u>اعضاء :</u> (اسمی به ترتیب حروف الفبا)	
سازمان قطار شهری تبریز و حومه	آبدار بخشایش، الهام (کارشناسی ارشد مهندسی معماری)
سازمان قطار شهری شیراز و حومه	اشرف منصوری، سید ابوالفضل (کارشناسی مدیریت صنعتی)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	افشار، آدا (کارشناسی ارشد آمار)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	امینی زاده نجفی، هادی (کارشناسی ارشد مهندسی مواد)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	باقرزاده، کامبیز (کارشناسی ارشد مهندسی عمران)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	پاشایی، اسماعیل (کارشناسی مهندسی صنایع)
سازمان قطار شهری تبریز و حومه	حاجی سالم، وحید (کارشناسی ارشد مهندسی معماری)
شرکت راه آهن شهری تهران و حومه	حسینی، سید قوام الدین (کارشناسی ارشد مهندسی عمران)

سازمان قطار شهری مشهد و حومه	خدادادیان، رضا (کارشناسی مهندسی مکانیک)
شرکت هلال سبز	درویش، محمد رضا (کارشناسی ارشد HSE)
شرکت بهرهبرداری راه آهن شهری تهران و حومه	دریکوند ، نجم الدین (کارشناسی مدیریت امداد در سوانح)
سازمان قطار شهری تبریز و حومه	روحانی، مهدی (کارشناسی ارشد بهسازی منابع انسانی)
شرکت بهرهبرداری راه آهن شهری تهران و حومه	زارع کلپه، غلامرضا (کارشناسی مهندسی صنایع)
سازمان قطار شهری اصفهان و حومه	سعادت پور، روح الله (کارشناسی ارشد مهندسی معماری)
شرکت بهرهبرداری راه آهن شهری تهران و حومه	شریف محسنی، محمد (کارشناسی مدیریت امداد در سوانح غیرطبیعی)
سازمان قطار شهری اصفهان و حومه	شفیعی، انوش (کارشناسی مهندسی عمران)
سازمان قطار شهری اصفهان و حومه	شیرازی، شهروز (کارشناسی ارشد مهندسی ایمنی در راه آهن)
شرکت بهرهبرداری راه آهن شهری تهران و حومه	صالحی، پژمان (کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات)
شرکت بهرهبرداری راه آهن شهری تهران و حومه	طهرانی، میثم (دکترا فیزیک)
سازمان قطار شهری مشهد و حومه	عباس آبادی، نوید (کارشناسی مهندسی برق قدرت)
سازمان قطار شهری قم و حومه	فاضلی، ابراهیم (کارشناسی ارشد مهندسی ایمنی راه آهن)

سازمان قطار شهری کرج و حومه	فتحی، اسماعیل (کارشناسی مهندسی عمران)
سازمان قطار شهری شیراز و حومه	فیاضی، رضا (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)
سازمان قطار شهری تبریز و حومه	قربانی، حسین (کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک طراحی کاربردی)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	کارگر، روح‌الله (کارشناسی ارشد مدیریت)
شرکت مهندسان مشاور ستیران	کشاورز، فتح‌الله (کارشناسی ارشد حمل و نقل و ترافیک)
سازمان قطار شهری شیراز و حومه	کشتکار، میثم (کارشناسی بهداشت حرفه‌ای)
سازمان قطار شهری کرج و حومه	کوزه کنانی، خلیل (کارشناسی مهندسی عمران)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	کوهی، بهرام (دکتری مهندسی برق مخابرات)
سازمان قطار شهری اهواز و حومه	محبوبی، ابوالقاسم (کارشناسی مهندسی عمران)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	محمدی فرد، جواد (کارشناسی مهندسی جوش)
شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه	مسعودی، سمیه (کارشناسی ارشد مهندسی صنایع)
سازمان قطار شهری مشهد و حومه	مقدسی، کاظم (کارشناسی مهندسی ایمنی مدیریت عملیات امداد و سوانح)
سازمان قطار شهری شیراز و حومه	ملازم حسینی، مهناز (کارشناسی ارشد مهندسی معماری)

میرزامحمدی، عطا

(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی استراتژیک)

میمنت نژاد، کریم

(کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات)

نصیری، ویدا

(کارشناسی مهندسی کامپیوتر- نرم افزار)

نظری، عباس

(کارشناسی ارشد مدیریت)

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

## پیش گفتار

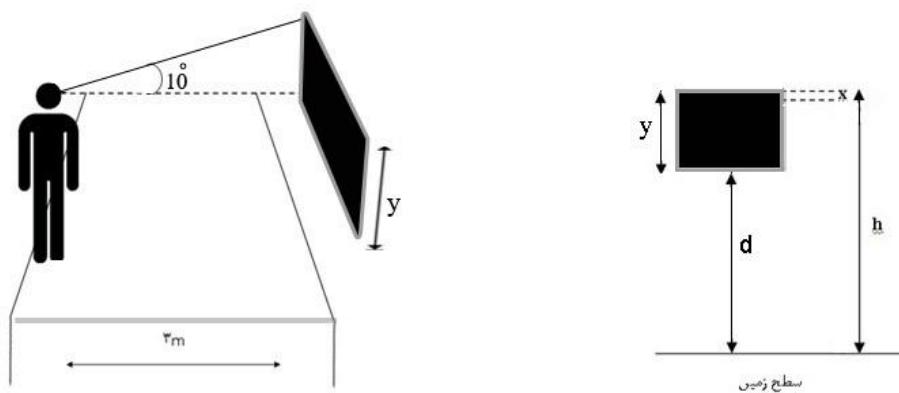
این اصلاحیه مربوط به استاندارد ملی ایران شماره ۲ سال ۱۳۹۳ با عنوان "سیستم‌های حمل و نقل ریلی درون شهری و حومه- نشانه‌ها و تابلوها - قسمت ۲: ویژگی‌ها و مشخصات فنی، الزامات نصب و جانمایی " است که بنا به ضرورت توسط سازمان‌های قطار شهری کشور در کمیسیون‌های فنی تدوین مربوط، تهیه و تدوین شده است و در دویست و چهل و سومین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۱۳۹۴/۶/۲۱ تصویب شد. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران ، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان اصلاحیه شماره ۱ استاندارد ملی ایران شماره ۲- ۱۸۰۹۱ سال ۱۳۹۳ منتشر می‌شود .

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است :

۱. کتاب راهنمای هویت بصری جامع علائم و نشانه‌های راه‌آهن شهری تهران و حومه (مترو).
۲. سی جوتین خیستی، بی کنت لال، ترجمه صفارزاده محمود. مهندسی ترابری و ترافیک. چاپ اول. جلد دوم، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۸۱.
۳. بهبهانی، حمید. مهندسی ترافیک تئوری و کاربرد. چاپ اول. تهران، سازمان حمل و نقل و ترافیک، ۱۳۷۳.
4. ISO 3864-1:2011, Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part1: Design principles for safety signs and safety markings
5. ISO 3864-2:2004, Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part2: Design principles for product safety labels
6. ISO 3864-3:2012, Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part3: Design principles for graphical symbols for use in safety signs
7. ISO 3864-4:2011, Graphical symbols — Safety colours and safety signs — Part4: Colorimetric and photometric properties of safety sign materials
8. Docklands Light Rail Signs Standard:2009
9. London Underground Signs Manual:2002

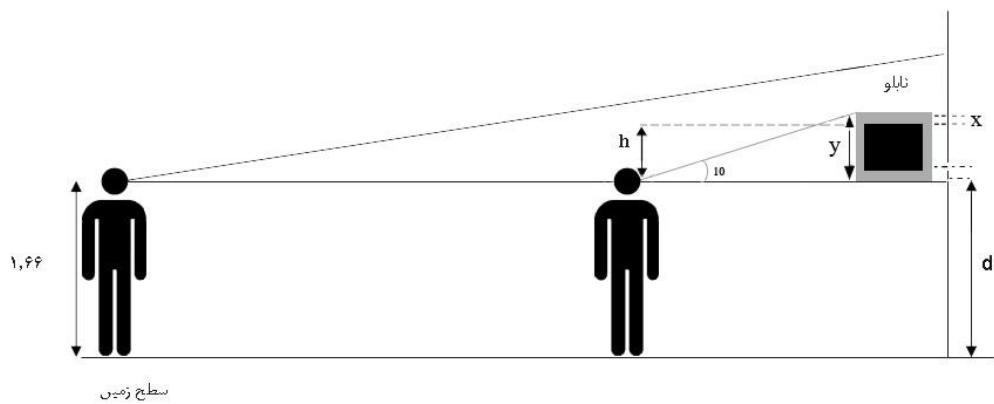
سیستم‌های حمل و نقل ریلی درون شهری و حومه - نشانه‌ها و تابلوها  
 قسمت ۲: ویژگی‌ها و مشخصات فنی، الزامات نصب و جانمایی - اصلاحیه شماره ۱

۱ - شکل ۳۸ مربوط به بند ۱۲-۱-۱، مطابق با شکل زیر تغییر می‌یابد:



شکل ۳۸ - راهنمای نصب نشانه یا تابلو نصب شده روی دیوار

۲ - شکل ۳۹ مربوط به بند ۱۲-۲-۱، مطابق با شکل زیر تغییر می‌یابد:



شکل ۳۹ - راهنمای نصب نشانه یا تابلو آویزان

۳- فرمول شماره (۷) مربوط به ارتفاع چشم انسان از نوشتار یا نشانه (h) در تابلوهای آویزان مطابق رابطه زیر تغییر می‌یابد:

$$h = d + y - x - 1/66 \quad (m) \quad (7)$$

۴- فرمول شماره (۱۰) مربوط به ارتفاع خط تراز لبه پایین تابلو از سطح زمین (d) مطابق رابطه زیر تغییر می‌یابد:

$$d = 1/66 + 0/79 + x - y \quad (m) \quad (10)$$